

STRANDING BARKSCHIP EMMA

ECHTGENOOT VERMIST BIJ REDDING BEMANNING VAN GESTRAND SCHIP

Op 25 september 1856 werd in Koedijk het huwelijk voltrokken tussen Cornelis Groet en Guurtje Bouwen(s). Cornelis was 43 jaar, kuiper van beroep en woonde in Koedijk. Hij was weduwnaar van Maartje Visser, die in 1854 was overleden. Guurtje was 41 jaar, zonder beroep en woonde in Schoorl. Tot zover niets bijzonders, maar Guurtje was nog "echtgenote van Jacob Zijp, sinds 31 december 1853 vermist en vermoedelijk overleden".

Een barkschip

Guurtje Bouwen was namelijk al in 1841 in Schoorl getrouwd met Jacob Zijp, werkman, wonende in Schoorl.

Zij kregen samen enige kinderen, maar deze leefden maar enkele weken. En zo bleef hun huwelijk zonder nageslacht.

Wat was er gebeurd?

STRANDING BARKSCHIP EMMA BIJ CAMPERDUIN

Op 30 december 1853 komt het bericht in Schoorl, dat door de hevige storm een schip is gestrand. Het blijkt te gaan om het Bremer barkschip Emma, geladen met tabak, tarwe en meel, dat van Baltimore onderweg was naar Amsterdam. Door het slechte weer is het schip gestrand bij Camperduin.

Aan boord zijn naast kapitein Johann Heinrich Hellmers, 17 zeelieden en 4 passagiers. Zij moeten vanaf het strand van boord worden gehaald.

Men weet een lijn te spannen tussen het schip en het strand en met een bootje varende langs deze lijn, worden bemanning en passagiers gered. Na vier keer varen zijn alleen nog de 2^e stuurman en een matroos aan boord. Zij zijn aan boord gebleven om nog iets te kunnen bergen op het schip. Dan breekt de lijn tussen schip en strand en kunnen zij op deze manier niet meer worden bereikt.

Een gestrand barkschip, (nog) niet kapot geslagen door de golven

Dan stappen de 1^e stuurman, twee matrozen en een behoeftige inwoner van Schoorl, die bij de redding steeds behulpzaam is geweest, in het bootje. Zij varen door de branding naar het barkschip, maar dicht bij het schip aangekomen, slaat het bootje om. De nog aan boord zijnde 2^e stuurman werpt ze een lijn toe en helpt ze op het schip. Dan zitten bemanning en redders vast op het schip.

De reddingsboten van Egmond aan Zee en Petten proberen nog bij het barkschip te komen, maar door de toegenomen storm en de hoge zee, lukt dit niet.

De branding is nu zo hevig, dat vanaf het strand niets meer kan worden ondernomen. Men besluit daarom tot de volgende dag te wachten.

** OPENBARE VERKOOPING te Hargen, Gemeente Schoorl, ten huize van Hendrik van Lienen. op Maandag den 9^{den} Januarij 1854, vóór den middag ten tien ure, van de WRAKKEN, van het op den 30sten December 1853 te Camperduin, Gemeente Schoorl, gestrande Bremer Barkschip Emma, geladen geweest met Tabak, Tarw en Meel, komende van Baltimore en bestemd naar Amsterdam; alsmede van de daar nog in zijnde lading en van het daaruit aangespoelde en geborgene gedeelte, bestaand in ongeveer 46 gepakte en 35 ongepakte vaten TABAK en 33 vaatjes TARWEMEEL, alles door Zeewater en Zand beschadigd.

Openbare verkoping

bestaande uit ongeveer 46 gepakte en 35 ongepakte vaten tabak en 33 vaten tarwemeel, alles door zeewater en zand beschadigd.

De behoeftige inwoner van Schoorl, die zo behulpzaam was bij de reddingsactie, was Jacob Zijp, de echtgenoot van Guurtje Bouwen. Zijn lichaam wordt niet teruggevonden.

In het jaarverslag van de gemeente Schoorl wordt later nog over het incident gesproken. Jacob had

In de nacht wordt het schip echter door de golven uit elkaar geslagen en de zes aan boord zijnde personen vinden hun dood in de golven.

Op 9 januari 1854 vindt een openbare verkoping plaats ten huize van Hendrik van Lienen te Hargen, van de wrakken van het gestrande Bremer barkschip Emma met de daar nog in zijnde lading,

zich vrijwillig met de drie schipbreukelingen in een klein bootje in de branding gewaagd om de nog aan boord zijnde 2^e stuurman en een matroos te redden. Hoogst waarschijnlijk was ook hij een prooi der golven geworden.

EEN NIEUW HUWELIJK

Jacob Zijp was dus vermist en Guurtje Bouwens bleef voor de wet met hem getrouwd. Pas na een gerechtelijke procedure zou Jacob officieel dood kunnen worden verklaard en zou zij bijvoorbeeld kunnen hertrouwen. Hij moest dan wel minstens een jaar vermist zijn.

Deze procedure wordt gestart, waarbij Guurtje de eiseres is en Jacob de gedaagde. Hierbij wordt Jacob Zijp, vroeger daghuurder, wonende te Schoorl, doch sinds 31 december 1853 vermist, door middel van aanplakbiljetten opgeroepen zich te melden. Hij meldt zich uiteraard niet.

Dan worden de feiten op een rijtje gezet:

- gedaagde is met eiseres getrouwd,
  - hij was behulpzaam bij het redden van de bemanning van het barkschip Emma
  - hij bevond zich voor het redden van de laatst overgebleven bemanning voor de vijfde maal op het schip
  - het schip is in de vroege morgen van zaterdag de 31e december 1853 vergaan
  - gedaagde is hierbij vermist geraakt en vermoedelijk omgekomen
  - hij is dus langer dan één jaar vermist zonder enig teken van leven of dood te geven
- Als Guurtje dan ook op 25 september 1856 met Cornelis Groet trouwt, kan zij het vonnis van de

Een schip in nood en een reddingsbootje

Arrondissement Rechtbank in Alkmaar overleggen, waarbij haar vergunning wordt verleend tot het aangaan van een ander huwelijk.

Cornelis Groet was eigenaar van het huis, op het tegenwoordige adres Kanaaldijk 171.

Eerst was hij kuiper van beroep (1856), daarna winkelier (1879) en bij zijn overlijden arbeider (1889). Guurtje overleed in 1879 en Cornelis in 1889.

Cor Visser

Bronnen: Burgerlijke Stand en Bevolkingsregisters Schoorl en Koedijk, Schager Courant, eigen archief en internet